

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี
ACADEMIC LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS AT BANHARN JAMSAI WITTAYA
SCHOOL 1 THE JURISDICTION OF SUPHANBURI SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE

เสาวลักษณ์ ชินวงษ์¹ ธนกฤต รชตะศิริกุล²

Received : October 25, 2025

Revised : November 3, 2025

Accepted : December 22, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี และ 2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ประชากรในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูของโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำนวนทั้งสิ้น 111 คน โดยไม่รวมผู้วิจัย จำแนกเป็น 1) ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 5 คน และ 2) ฝ่ายปฏิบัติการสอนหรือครู จำนวน 106 คน ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 2 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1.ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2.แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า มีแนวทาง ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรร่วมกับครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษานโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด 2) ควรมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เป้าหมายของโรงเรียนผ่านช่องทางต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น 3) ควรมีการกำหนดให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นแผนงานที่ต้องดำเนินงานเป็นประจำทุกปีการศึกษา 4) ควรมีการสำรวจความพร้อมในการติดต่อสื่อสารและจัดให้มีกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน 5) ควรมีการกำหนดปฏิทินวิชาการและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างชัดเจนในทุกปีการศึกษา 6) ควรมีการสำรวจความต้องการและส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนาทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน 7) ควรมีการกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น และ8) ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากที่สุด

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทางวิชาการ

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Abstract

Research on Academic Leadership of the Administrators of Banharn Chaemsai Witthaya 1 School, under the Office of the Secondary Education Service Area, Suphan Buri .It was a descriptive research. (Descriptive Research) With the objective of studying 1) The level of academic leadership of the administrators of Banhar Chaemsai Witthaya 1 School, under the Office of the Secondary Education Service Area, Suphan Buri and 2) Guidelines for developing academic leadership of administrators of Banhar Chaemsai Witthaya 1 School under the Office of the Secondary Education Service Area, Suphan Buri. The population in this research was the administrators and teachers of Banharn Chaemsai Witthaya 1 School, under the Office of the Secondary Education Service Area, Suphan Buri, totaling 111 people.Excluding researchers, classified as follows: 1) The administrative department consists of the school director and five deputy directors and 2) Teaching operations or teachers, totaling 106 people. The researcher collected data using two questionnaires and a structured interview. The statistics used in data analysis were frequency, mean, standard deviation and content analysis.

The research results found that

1. Academic leadership of the administrators of Banhar Chaemsai Witthaya 1 School, under the Office of the Secondary Education Service Area, Suphan Buri, found that the overall level of academic leadership of the administrators of Banhar Chaemsai Witthaya 1 School, under the Office of the Secondary Education Service Area, Suphan Buri, had an average value at a high level..

2. Guidelines for developing academic leadership of administrators of Banharn Chaemsai Witthaya 1 School under the Office of the Secondary Education Service Area, Suphan Buri. In accordance with the research hypothesis that the guidelines for developing academic leadership of the administrators of Banharn Chaemsai Witthaya 1 School under the Office of the Secondary Education Service Area, Suphan Buri, were multidisciplinary. From the research, it was found that there were developing academic leadership behavior. As follows 1) Administrators should collaborate with teachers and those involved in studying the policies of the parent organization 2) There should be more media to promote the school's goals through various channels. 3) The development of the school curriculum should be determined as a plan that must be carried out regularly every academic year. 4) There should be a survey on communication readiness and activities that allow parents to participate in checking students' academic progress. 5) There should be a clear academic calendar and school activities for every academic year. 6) There should be a survey of needs and promotion of teachers to receive training and development both inside and outside the school. 7) Extra-curricular activities should be organized or in line with the local context so that students have the opportunity to choose to learn according to their own needs and abilities. And 8) Teachers should be promoted and supported to organize Active Learning to provide students with the greatest opportunity to participate in learning.

Keywords: Academic Leadership

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษา ภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้ สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมใน การดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และ สนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ตามกฎหมายว่าด้วย การศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมีบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการ และตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วยการศึกษาที่โปร่ง ต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ตามวรรคสอง หรือให้ ประชาชนได้รับการศึกษาตามวรรคสาม รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายใน การศึกษาตามความถนัดของตนให้จัดตั้งกองทุน เพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาและเพื่อเสริมสร้าง และพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู (รัฐธรรมนูญ เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก, น. 14-15 วันที่ 6 เมษายน 2560)

พระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาและครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 4 “การศึกษา” ว่าการศึกษาหมายความว่ากระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของ บุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัย เกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังนั้นการศึกษาถือว่าเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคนเพื่อให้สู่ ความเจริญที่ยั่งยืนของประเทศต่อไป หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจาย อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง หลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และมาตราที่ 55 ให้มีกฎหมายว่าด้วย เงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่น ๆ สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอ และเหมาะสมกับฐานะทางสังคม และวิชาชีพ ให้มีกองทุนส่งเสริมครู คณาจารย์ และ บุคลากรทางการศึกษา เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุน งานริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานดีเด่น และเป็นรางวัลเชิดชูเกียรติ ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคนที่รัฐต้องจัดให้ เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความเจริญงอกงามทุกด้านเพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญ ในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะและสมรรถนะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขอันจะ นำไปสู่เสถียรภาพ และความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศ ในเวทีโลกท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญด้าน การศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษาจึงได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ขึ้น เพื่อวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัด การศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มี คุณภาพ พัฒนาระบบ การบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่

สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579, น. ก)

เป้าหมายการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 มุ่งเตรียมความพร้อมและวางรากฐานในการยกระดับประเทศไทยให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทยพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัยใฝ่รู้มีความรู้มีทักษะความคิดสร้างสรรค์มีทัศนคติที่ตีรับผิดชอบต่อสังคมมีคุณธรรมและจริยธรรมสอดคล้องกับหลักการแผนพัฒนาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, น. 1-2) การที่จะพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนให้เกิดขึ้นในอนาคตนั้นจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็ง และมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาทั้งในระยะกลาง และระยะยาว โดยเฉพาะการพัฒนาด้านให้มีการเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีสิ่งที่สำคัญที่สุดคือทักษะการเรียนรู้ การจะพัฒนาคนให้มีทักษะการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาตัวเองได้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้การจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนโดยแบ่งเป็นระดับประเทศระดับเขตพื้นที่ การศึกษา และระดับสถานศึกษานำไปสู่การขับเคลื่อนการศึกษาในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทักษะ และคุณภาพของคน จากการดำเนินการในระดับสถานศึกษามีผลกระทบต่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนโดยตรง และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษาทั้งทางตรง และทางอ้อม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, น. 4-5) การจัดการศึกษาภายในประเทศทุกระดับ มาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษามักถูกพิจารณาจากผลงานด้านวิชาการ ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่ต้องมีการบริหารจัดการ และพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา พัฒนาผู้เรียนทุกด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดโปรแกรมการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการติดตามประเมินผล ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561 , น.11) การที่งานวิชาการจึงเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษาโรงเรียนจะมีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการเป็นสำคัญส่วนงานอื่น ๆ เป็นงานส่งเสริมการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพจึงจำเป็นต้องศึกษาและพัฒนางานวิชาการให้มีผลสัมฤทธิ์สูง ซึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นพฤติกรรม ลักษณะการปฏิบัติงาน และการบริหารจัดการในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียนโดยอาศัยกระบวนการเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย พันธกิจ การบริหารหลักสูตร และการสอน การพัฒนาครู การส่งเสริมบรรยากาศสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมการเรียนรู้การนิเทศการศึกษา ซึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นภาวะผู้นำที่พัฒนามาจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งที่จะทำให้เกิดความร่วมมือของครูในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียน รูปแบบภาวะผู้นำส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับผู้บริหารสถานศึกษาที่เอาใจใส่กับการเรียนการสอนของโรงเรียนเป็นหลัก หากจะพัฒนาโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ (กัญญาวรา เครื่องพาที, 2556 , น. 3) สอดคล้องกับ ฮอลลิงเจอร์ และเมอร์ฟี ที่ได้เสนอองค์ประกอบความเป็นผู้นำทางวิชาการไว้ 11 ด้าน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน การสื่อสาร การนิเทศ และประเมินผลด้านการสอน การประสานงาน การนำหลักหลักสูตรไปใช้ การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน การควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน การเอาใจใส่ต่อความคิดเห็นของครู และนักเรียน การจัดให้มีสิ่งจูงใจสำหรับครู การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู การพัฒนาสร้างมาตรฐานด้านวิชาการของโรงเรียน และการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน (Hallinger and Murphy, 1985 ,p. 221-224)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งเป็นดัชนีตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จในการจัดการศึกษาพบว่า การทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรีในปีการศึกษา 2565 และปีการศึกษา 2566 โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์การประเมิน จำเป็นต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาค่อนข้างสูงซึ่งปัญหาที่สำคัญที่สุดที่ส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนของนักเรียนตกต่ำนั้นก็คือการวางแผนการบริหารงาน และการดำเนินการของงานวิชาการและที่สำคัญผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีคุณสมบัติเฉพาะด้านวิชาการ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ เพราะงานวิชาการนั้นเกี่ยวข้องกับทุกกิจกรรมที่อยู่ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาในแต่ละโรงเรียน จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาให้ดีขึ้น การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามคุณลักษณะของการมีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษานั้นว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญในการประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบตามมาตรฐานที่กำหนดส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาต่อไปบทบาทหน้าที่สำคัญของผู้บริหารในการเป็นผู้นำทางวิชาการในการจัดการสถานศึกษา และการพัฒนาการศึกษาในอนาคต ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจะตระหนักว่าการศึกษากำลังมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการเตรียมทรัพยากรมนุษย์ ให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุขให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมสร้างสรรค์จรโลงสังคมให้น่าอยู่พร้อมกับการก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รู้จักปรับตัวให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงนั้น โดยไม่หลงใหลกับวัตถุนิยม จนเกิดปัญหาสังคมหลากหลายตามมาเช่น หลงใหลในอบายมุขสิ่งเสพติด ดังนั้นการจัดการศึกษาหรือการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สังคม ตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศโดยมุ่งความเป็นเลิศด้านคุณภาพการศึกษาควบคู่ไปกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยคุณลักษณะของผู้นำสถานศึกษาที่ดีมีประสิทธิภาพเพราะผู้บริหารคือผู้นำผู้เปรียบเสมือนตัวจักรสำคัญเป็นเข็มทิศเป็นผู้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนามุ่งผลผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพให้สามารถก้าวสู่โลกแห่งการแข่งขัน พร้อมกับการมีคุณธรรม และอยู่ในสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างสงบสุข (จงจิตร ลาน้ำเที่ยง, 2556 ,น. 4) ส่วนหนึ่งเกิดมาจากการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการขาดการวางแผนที่ดี มอบหมายงานไม่ชัดเจน ขาดการนิเทศ ติดตามผล และการประเมินผล แสดงว่าผู้บริหารยังไม่ได้ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการบริหารงานด้านวิชาการ ผู้บริหาร ยังขาดภาวะผู้นำทางวิชาการซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งเสริมให้การปฏิบัติงานด้านวิชาการมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น (โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1, 2566 ,น. 17-19)

จากสภาพปัญหา และผลงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการใช้พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการหรือภาวะผู้นำทางวิชาการของตนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพนักเรียนให้สูงขึ้น ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา ดังนั้นผู้ค้นคว้าอิสระจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด ได้นำไปประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาได้อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพที่แท้จริงและมีความสอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี

สมมติฐานของการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี อยู่ในระดับปานกลาง
2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี มีพหุแนวทาง

วิธีการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัย

ประชากรในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูของโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำนวนทั้งสิ้น 111 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพื้นฐาน ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง
2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ประกอบด้วย 10 ตัวแปร รายละเอียดดังนี้ 1) ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน 2) ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน 3) ด้านการนิเทศและการประเมินผลการสอน 4) ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร 5) ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน 6) ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน 7) ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ 8) ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานวิชาการ 9) ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู และ 10) ด้านการจัดให้มีแรงจูงใจในการเรียนรู้

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ประกอบด้วย

1. เครื่องมือฉบับที่ 1 แบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี แบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยมีรายละเอียดของแบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี

2. เครื่องมือฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ชื่อ สกุล ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน วุฒิการศึกษา สถานที่ทำงาน และที่อยู่ปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี

4. การสร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาและสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิดวัตถุประสงค์การวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1) แบบสอบถาม

ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของการวิจัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยเป็นแบบสอบถามชนิดจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert's five rating scale) ผู้วิจัยจึงกำหนดค่าน้ำหนัก ดังนี้

- 5 หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจเนื้อหาและสำนวนภาษา และนำมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยให้คะแนนดังนี้

- +1 หมายถึง เห็นด้วยว่าสอดคล้องกับนิยามตัวแปรและวัตถุประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับนิยามตัวแปรและวัตถุประสงค์
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยว่าสอดคล้องกับนิยามตัวแปรและวัตถุประสงค์

ขั้นที่ 5 คำนวณหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่า IOC (Index of item Objective Congruence)

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้คืนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990,p.202-204)

ขั้นที่ 7 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ โดยใช้แบบสำรวจอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรีเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี
2. ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเองสำหรับสถานศึกษาที่ดำเนินการได้

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์เพื่อรวบรวมคะแนน
2. จัดระเบียบข้อมูล นำมาลงรหัสข้อมูล แล้วนำข้อมูลดังกล่าวไปคำนวณค่าทางสถิติเพื่อการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์
3. เสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบการบรรยายและเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลผลตามแนวคิดของเบสท์ (Best W. John, 1997,p. 190) ดังนี้

- 4.50 – 5.00 หมายความว่า มีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายความว่า มีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก
- 2.50 – 3.49 หมายความว่า มีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายความว่า มีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.49 หมายความว่า มีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. รวบรวมคำตอบจากเครื่องมือฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าความถี่ (f)
2. สถิติพื้นฐานร้อยละ (Percentage) (%)
3. ค่าเฉลี่ย (Mean) (μ)
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (σ)
5. วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ตารางวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวม

ด้านที่	ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ	μ	σ	ความหมาย	ลำดับที่
1	ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน	4.51	0.19	มากที่สุด	3
2	ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน	4.53	0.24	มากที่สุด	2
3	ด้านการนิเทศและการประเมินผลการสอน	4.47	0.19	มาก	5
4	ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร	4.54	0.22	มากที่สุด	1
5	ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	4.50	0.19	มากที่สุด	4
6	ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน	4.44	0.22	มาก	8
7	ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ	4.44	0.26	มาก	9
8	ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานวิชาการ	4.45	0.17	มาก	7
9	ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู	4.47	0.25	มาก	6
10	ด้านการจัดให้มีแรงจูงใจในการเรียนรู้	4.37	0.28	มาก	10
รวม		4.47	0.09	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.47, \sigma = 0.09$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 4 ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54, \sigma = 0.22$) รองลงมา คือ ด้านที่ 2 ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53, \sigma = 0.24$) และต่ำสุดคือ ด้านที่ 10 ด้านการจัดให้มีแรงจูงใจในการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.37, \sigma = 0.28$)

สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเมื่อพิจารณาแล้ว พบว่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.17-0.28 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นสอดคล้องไปในทางเดียวกัน

ตารางที่ 2 ตารางสรุปประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี

ข้อ	ประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี	ค่าคะแนน
1	ผู้บริหารควรร่วมกับครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องข้องในการศึกษานโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด และวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของโรงเรียน เพื่อสะท้อนปัญหา ข้อเสนอแนะ รวมทั้งกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ค่าเป้าหมายและเกณฑ์มาตรฐานด้านวิชาการ และการวัดผลประเมินผลนักเรียนร่วมกัน	3
2	ควรมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เป้าหมายของโรงเรียนผ่านช่องทางต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น เช่น ประกาศ โปสเตอร์ หรือในเว็บไซต์ของโรงเรียน	3
3	ควรมีการกำหนดให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นแผนงานที่ต้องดำเนินงานเป็นประจำทุกปีการศึกษา	3
4	ควรมีการสำรวจความพร้อมในการติดต่อสื่อสารและจัดให้มีกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน	3
5	ควรมีการกำหนดปฏิทินวิชาการและกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนอย่างชัดเจนในทุกปีการศึกษา	3
6	ควรมีการสำรวจความต้องการและส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนาทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	3
7	ควรมีการกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกที่จะเรียนรู้ตามความต้องการและความถนัดของตนเองได้	3
8	ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากที่สุด	3

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ดังนี้ของผู้ทรงคุณวุฒิเหมือนกันทั้ง 3 ท่าน มีดังนี้ 1) ผู้บริหารควรร่วมกับครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องข้องในการศึกษานโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด และวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของโรงเรียน เพื่อสะท้อนปัญหา ข้อเสนอแนะ รวมทั้งกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ค่าเป้าหมายและเกณฑ์มาตรฐานด้านวิชาการ และการวัดผลประเมินผลนักเรียนร่วมกัน 2) ควรมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เป้าหมายของโรงเรียนผ่านช่องทางต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น เช่น ประกาศ โปสเตอร์ หรือในเว็บไซต์ของโรงเรียน 3) ควรมีการกำหนดให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นแผนงานที่ต้องดำเนินงานเป็นประจำทุกปีการศึกษา 4) ควรมีการสำรวจความพร้อมในการติดต่อสื่อสารและจัดให้มีกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน 5) ควรมีการกำหนดปฏิทินวิชาการและกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนอย่างชัดเจนในทุกปีการศึกษา 6) ควรมีการสำรวจความต้องการและส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนาทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน 7) ควรมีการกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกที่จะเรียนรู้ตามความต้องการและความถนัดของตนเองได้ และ 8) ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 4 ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านที่ 2 ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่ 5 ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่ 3 ด้านการนิเทศและการประเมินผลการสอน อยู่ในระดับมาก ด้านที่ 9 ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู อยู่ในระดับมาก ด้านที่ 8 ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ด้านที่ 6 ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน อยู่ในระดับมาก ด้านที่ 7 ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก และต่ำสุดคือ ด้านที่ 10 ด้านการจัดให้มีแรงจูงใจในการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี เป็นพหุแนวทาง ซึ่งจากการวิจัยพบว่าแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการมี 8 แนวทาง ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรร่วมกับครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษานโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด และวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของโรงเรียน เพื่อสะท้อนปัญหา ข้อเสนอแนะ รวมทั้งกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ค่าเป้าหมายและเกณฑ์มาตรฐานด้านวิชาการ และการวัดผลประเมินผลนักเรียนร่วมกัน 2) ควรมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เป้าหมายของโรงเรียนผ่านช่องทางต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น เช่น ประกาศ โปสเตอร์ หรือในเว็บไซต์ของโรงเรียน 3) ควรมีการกำหนดให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นแผนงานที่ต้องดำเนินงานเป็นประจำทุกปี การศึกษา 4) ควรมีการสำรวจความพร้อมในการติดต่อสื่อสารและจัดให้มีกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน 5) ควรมีการกำหนดปฏิทินวิชาการและกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนอย่างชัดเจนในทุกปีการศึกษา 6) ควรมีการสำรวจความต้องการและส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนาทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน 7) ควรมีการกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกที่จะเรียนรู้ตามความต้องการและความถนัดของตนเองได้ และ 8) ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากที่สุด

อภิปรายผล

จากสรุปผลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 4 ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านที่ 2 ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่ 5 ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่ 3 ด้านการนิเทศและการประเมินผลการสอน อยู่ในระดับมาก ด้านที่ 9 ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจ

ให้กับครู อยู่ในระดับมาก ด้านที่ 8 ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ด้านที่ 6 ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน อยู่ในระดับมาก ด้านที่ 7 ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก และต่ำสุดคือ ด้านที่ 10 ด้านการจัดให้มีแรงจูงใจในการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี มีการจัดประชุมสัมมนา พบปะพูดคุยกับครูทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเพื่อรับฟังและร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียนให้มีทิศทางไปในทางเดียวกันเพื่อที่จะสามารถพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ที่สูงขึ้น และอีกทั้งผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อที่จะเป็นผู้นำ ของครูในการนำ การศึกษาให้ไปสู่เป้าหมายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร พลละสิม (2564, น.101) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มี 4 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจมาภรณ์ คุ่มทรัพย์ (2564, น.79-80) การศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานีชัยนาท ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดชัยนาท โดยภาพรวม อยู่ระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิษา ประยูรพันธ์ (2564, น. 117-118) ศึกษาภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาค การศึกษา 13 ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับมากทั้ง ภาพรวมและรายด้าน (2) ผู้บริหารสถานศึกษาที่บริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีภาวะผู้นำทาง วิชาการที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางมีภาวะผู้นำทาง วิชาการมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การบริหารต่างกันมีภาวะ ผู้นำทางวิชาการไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิรिता บุญศัพท์ (2565, น.133-134) ภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ผลการวิจัยพบดังนี้ 1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มะไซดี อับดุลกอเดร์ (2565, น.70-71) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นราธิวาส ผลการ ค้นคว้าอิสระพบว่า 1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นราธิวาส พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ วงษ์ลา (2566,95) ภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนพงษ์ นามพิมพ์ (2567,น.457) ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานนทบุรีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน และ 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัศึกษานนทบุรีได้แก่ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศและวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้านการกำกับติดตาม ความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการนิเทศ และด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอนร่วมกันพยากรณ์ แปรปรวนของประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานนทบุรีได้ร้อยละ 57.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี เป็นพหุแนวทาง ซึ่งจากการวิจัยพบว่าแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการมี 8 แนวทาง ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรร่วมกับครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษานโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด และวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของโรงเรียน เพื่อสะท้อนปัญหา ข้อเสนอแนะ รวมทั้งกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ค่าเป้าหมายและเกณฑ์มาตรฐานด้านวิชาการ และการวัดผลประเมินผลนักเรียนร่วมกัน 2) ควรมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เป้าหมายของโรงเรียนผ่านช่องทางต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น เช่น ประภาศ โปสเตอร์ หรือในเว็บไซต์ของโรงเรียน 3) ควรมีการกำหนดให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นแผนงานที่ต้องดำเนินงานเป็นประจำทุกปี การศึกษา 4) ควรมีการสำรวจความพร้อมในการติดต่อสื่อสารและจัดให้มีกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน 5) ควรมีการกำหนดปฏิทินวิชาการและกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนอย่างชัดเจนในทุกปีการศึกษา 6) ควรมีการสำรวจความต้องการและส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนาทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน 7) ควรมีการกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกที่จะเรียนรู้ตามความต้องการและความถนัดของตนเองได้ และ 8) ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วณิชชา ประยูรพันธุ์ (2564, น. 117-118) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคการศึกษา 13 ผลการวิจัยปรากฏว่าแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ (3.1) ผู้บริหารควรพัฒนาความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ คุณธรรมจริยธรรม และสุขภาพ (3.2) ควรมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการโดยนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ (3.3) ควรพัฒนาระบบการกำกับติดตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนที่มีคุณภาพให้กับครู และ (3.4) ควรส่งเสริมและจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้น่าอยู่ น่าเรียน มีความปลอดภัย และส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิริตา บุญศัพท์ (2565, น.133-134) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ผลการวิจัยพบดังนี้ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 คือ ผู้บริหารมีการพัฒนาตนเอง มีวิสัยทัศน์ มีความทันสมัย ส่งเสริมการพัฒนาครูผู้สอน เป็นครูมืออาชีพ ในทุกๆด้าน ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ๆ เข้าใจสภาพความเป็นจริง สภาพปัญหาของครูและผู้เรียนแล้วนำมาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา สนับสนุน การทำงานเป็นทีม วางแผนกำหนดนโยบายที่ชัดเจน สนับสนุนกิจกรรมในการเสริมสร้างองค์กรให้เป็นสถานศึกษาที่ตอบสนองการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับงานวิจัยของมะไซตี อับดุลกอเดร์ (2565, น.70-71) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นราธิวาส ผลการค้นคว้าอิสระพบว่า ข้อเสนอแนะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นราธิวาส ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาเป้าหมายของโรงเรียนเพื่อการปรับปรุงการปฏิบัติงานด้านวิชาการของโรงเรียนในทุกช่วงชั้นและควรกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนโดยให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาควรสื่อสารให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เช่น ครู นักเรียน และผู้ปกครองรับทราบแนวปฏิบัติหรือเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนและควรจัดทำโปสเตอร์หรือป้ายประกาศที่แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญแก่งานด้านวิชาการของโรงเรียน ความสำเร็จทางวิชาการขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้ข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนประกอบการ

ตัดสินใจในการนำหลักสูตรไปใช้และควรกำกับดูแลการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ตรงตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพบครูเป็นรายบุคคลเพื่อปรึกษาเกี่ยวกับความก้าวหน้าด้านการเรียนของนักเรียนและควรใช้ผลการทดสอบเพื่อประเมินความก้าวหน้าตามเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผู้วิจัยสามารถนำมาสังเคราะห์เป็นโครงการที่ใช้ในแผนพัฒนาโรงเรียนในปีถัดไปได้ดังนี้

1) โครงการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา.

2) โครงการการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และครู เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกระบวนการ PLC

จากการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยรวมทั้ง 10 ด้าน อยู่ในระดับอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังนี้

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ควรมีการส่งเสริมสมรรถนะความเป็นผู้นำด้านวิชาการของผู้บริหารมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารสามารถเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับบุคลากรในสถานศึกษา ดำเนินการจัดระเบียบการทำงานการติดต่อกันเพื่อให้งานและผู้เกี่ยวข้องร่วมมือกันปฏิบัติเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ไม่ทำให้งานซ้ำซ้อนกัน ขัดแย้งกัน หรือหล่อมล้ากัน ทั้งนี้เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์การสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ควรมีนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการเสริมแรงบุคลากรในโรงเรียนและส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีผลการทดสอบในระดับชาติที่สูงขึ้น

3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรีที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ข้าราชการครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางให้ข้าราชการครูได้ปรับปรุงปรับเปลี่ยนคุณลักษณะ ภาพลักษณ์ของตนเองให้สอดคล้องกับมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หรือการพัฒนาคุณภาพนักเรียนเพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

2) ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษา

3) ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรณี ในสถานศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกหรือได้รับประกาศเกียรติคุณด้านต่าง ๆ เช่น โรงเรียนรางวัลพระราชทาน โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการทดสอบระดับชาติสูง เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2555). **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2561).**คู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา**. สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- กัญญ์วรา เกรียงพาที.(2556). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1**. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กิริตา บุญศัพท์.(2565).**ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3**. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการศึกษา, วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- จิราพร พลละสิม.(2564). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- รัฐธรรมนูญ. (2560). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ; รัฐธรรมนูญ**. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก หน้า 1-90 ประกาศเมื่อ 6 เมษายน 2560
- เบญจมาภรณ์ คุ่มทรัพย์.(2564). **ปัจจัยการสื่อสารทางการตลาดที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อเครื่องสำอาง สกินแคร์ ของประเทศเกาหลี** . ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการตลาดคณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ปารีชาติ วงษ์ลา (2566) “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น” **วารสารวิชาการแสงอีสาน**. 20 (1); 95-107.
- พัฒนพงษ์ นามพิมพ์. (2567). “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานนทบุรี.” **วารสารสิรินธรปริทรรศน์**. 25 (1),457-466.
- แผนการศึกษาแห่งชาติ. (พ.ศ. 2560 – 2579).**แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิคจำกัด.
- มะไซดี อับดุลกอเดร์.(2565).**ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาณราธิวาส**.ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1.(2566).**แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1**. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี
- วนิชา ประยูรพันธุ์.(2564).**ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคการศึกษา 13**. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต , สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.(2559).**แผนงานพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (พ.ศ. 2560-2564)**. สืบค้น 19 เมษายน 2561, จาก http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6381
- Hallinger and Murphy.(1985). “Assessing the Instructional Management Behavior of Principals,” **The Elementary School Journal**. (Online).